

Bu günün müasir Azərbaycanı müstəqil, qüdrətli dövlətdir. Müxtəlif dövrlərini keşməkeşli tarixinə nəzər salsaq görərik ki, biz müstəqilliyi də, bu gün nail olduğumuz inkişafı da asan əldə etməmişik. Respublikamızın qədim dövlətçilik ənənələrindən, zəngin mədəniyyətindən söz açsaq, uzun çəkər. Bu səbəbdən müstəqilliyin əvvəllərindən günümüzdə qədər uzanan inkişaf yolundan bəhs etmək, zənnimizcə, kifayətdir. Məlum olduğu kimi, Azərbaycan ötən əsrin sonlarında – daha dəqiq desək, 18 oktyabr 1991-ci ildə müstəqillik əldə edib. Lakin bir çox ekspertin fikrincə, respublikamızın həqiqi müstəqillik tarixi ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə başlanmışdır. Ona görə də Azərbaycanda əhalinin sosial rifahı mövzusunda yazı hazırlayarkən bu fikri rəhbər tutmaq ən doğru seçimdir.

Əhalinin güzəranının daha da yaxşılaşdırılması dövlətin xüsusi diqqət mərkəzindədir

Bunun üçün əvvəlcə həmin xaos dövrü qıscaca xatırlayaq: yenicə müstəqillik əldə edən Azərbaycan Respublikası xarici dövlətlərlə gənşir əlaqəsi olmayan gənc bir dövlət idi. Demək olar ki, bütün sahələrdə özbaşınalıq hökm sürür, "kreslo" savaşı yaşanırdı. Xülasə, o dövrün iqtidarı nəinki ölkəni inkişaf etdirməyə qadir deyildi, hətta daxili çəkişmələr və böyükmiyaslı xaos yenidən əldə etdiyimiz müstəqilliyimizi də təhlükə altında qoymuşdu.

Ulu öndərin uzaqgörən siyasi xətti, zəngin dövlətçilik təcrübəsi ilə Azərbaycan həmin qarışıq dövrdən alınaçıq çıxmağı bacardı. Ölkə ərazisində hərə-mərclik, özbaşınalıq kəskin şəkildə azaldı, Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya dövrü başladı. Heydər Əliyev insan amilini xüsusi önəm verirdi. Məhz onun təşəbbüsü ilə ölkəmizdə insanların rifahını yaxşılaşdırmaq istiqamətində mühüm işlər görülmüşdü.

Hazırda ölkəmizin əsas inkişaf prioritetlərindən biri vətəndaşların rifahının yaxşılaşdırılması, həyat şəraitinin yüksək standartlara uyğunlaşdırılmasıdır. Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə bu istiqamətdə görülən işlər gündən-günə inkişaf edir, şaxələnir, böyüyür. Dövlətimizin başçısının sosial siyasətinin mərkəzində əhalinin rifahının təminatı prinsipi dayanır. Bu təməl respublikamızda dayanıqlı iqtisadi-sosial inkişafın, əldə olunan dividendlərin, eləcə də vətəndaşların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial müdafiə sisteminin gücləndirilməsində öz əksini tapır.

bu islahatlardan kənar qalmır. Ölkəmizdə son illərdə müəllimlərin cəmiyyətdəki layiqli yerinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində görülən işlər dövlət başçısının təhsilə qayğı və hörmət prinsiplərinə əsaslanır. Bu sayədə hər bir təhsil işçisinin, ümumilikdə Azərbaycan vətəndaşının hüquqları lazımı səviyyədə qorunur. Əlbəttə, təhsil işçilərinin iş şəraitinin, eləcə də əməkdaşlarının artırılması istiqamətində atılan addımlar bu sahədə çalışan hər bir şəxsi sevindirir, gələcək fəaliyyətlərində stimül olur.

Bu gün ölkəmizdə həyata keçirilən sosial islahatlar azmaşılı işçilərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə, eləcə də qeyri-rəsmi əməkdaşların leqallaşmasına, əməkdaşlarındakı fərqliliyin azalmasına, gender bərabərliyinə müsbət təsir göstərir. Bu, işçilərin sadəcə maaşlarında artıma deyil, həm də gələcək sosial təminatına öz töhfəsini verir.

Növbəti həmsöhbətimiz, "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin texniki nəzarətçisi Babək Əliyev isə qeyd etdi ki, artan əməkdaşları həm də sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqlarında olan ödəmələrin də çoxalmasına səbəb olur. Bu da öz növbəsində gələcəkdə pensiyaların yüksək olması deməkdir.

Babək Əliyev: – Bildiyiniz kimi, Prezident İlham Əliyevin 2018-ci ildə imzaladığı sərəncama əsasən, pensiya təminatının avtomatlaşdırılmış müxanizmi yaradılmışdır. Bununla da pensiya təminatı hüququ olan şəxslər heç bir yerə getmədən, hətta heç bir sənəd təqdim etmədən avtomatik

Bu baxımdan, Prezidentimizin yeni sosial paket olaraq təqdim olunan sərəncamları, minimum pensiyaların, eləcə də minimum əməkdaşlarının artırılması təşəbbüsü mühüm addımlardandır.

Azərbaycanda sosial sahəyə xüsusi diqqət ayrılır. Prezidentimiz hər fürsətdə bu məqamı xatırladır və bildirir ki, hər bir ölkənin inkişafı onun vətəndaşının həyat səviyyəsi ilə ölçülməlidir: "Biz ölkəmizdə bazar iqtisadiyyatı prinsiplərini sosial ədalət prinsipləri ilə birləşdirə bildik və hesab edirəm ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafı məhz buna söykənir".

Məhz bu uğurlu daxili siyasətin nəticəsində ölkəmiz güclü iqtisadiyyata, qüdrətli orduya, dünya arenasında sayılıb-seçilən mövqeyə sahibdir. Bununla yanaşı, Azərbaycan həm də, güclü, vətəndaş mərkəzli sosial siyasətə malikdir.

Son 18 il ərzində ölkəmizdə minimum əməkdaş, pensiya, həssas qruplara yönələn xüsusi müavinətlər və təqaüdlər dəfələrlə artırılıb, yoxsulluq səviyyəsi minimuma enib. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, dekabrın 17-də Prezident İlham Əliyev minimum aylıq əməkdaşının artırılması ilə bağlı yeni sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, minimum əməkdaş 250 manatdan 300 manata yüksəldilib. Bu sərəncam, 2022-ci il yanvarın 1-dən tətbiq ediləcək.

Təbii ki, bu sərəncam əhali tərəfindən sevincə qarşılandı. Müxtəlif peşə sahibləri ilə etdiyimiz söhbətlərdə bunun şahidi olduq. Onlardan bəzilərinin oxuculara təqdim edirik.

Cəfər Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" kinostudiyasının ssenaristi, politoloq İkrəm Əliyev əməkdaşının artırılması ilə bağlı fikirlərini bölüşərkən, ölkəmizdə mədəniyyət sahəsinə göstərilən xüsusi qayğıdan danışıdı.

İkrəm Əliyev: –Ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi, mədəniyyət sahəsində də uğurlu islahatlar həyata keçirilir. İcra edilən məqsədyönlü layihələr bu sahədə mühüm nailiyyətlər əldə edilməsinə şərtləndirir. Paytaxtda və regionda yeni mədəniyyət ocaqları tikilir, teatrlar, muzeylər, eləcə də digər mədəniyyət binaları təmir edilir. Dövlətimizin başçısı bu sahənin inkişafına xüsusi diqqət göstərir.

Qeyd etdiyim kimi, bu tərəqqi təkə bir sahəyə aid deyil. Ölkəmizdə bütün sahələrdə islahatlar həyata keçirilir ki, bunun da mərkəzində vətəndaşların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması dayanır. Yeni iş yerlərinin yaradılması, məşğulluq imkanlarının getdikcə artırılması ölkə ərazisində işsizliyin kəskin şəkildə azalmasına gətirib çıxarır. Bütün bunlarla yanaşı, həyata keçirilən islahatlarla Azərbaycanda əmək qanunvericiliyi beynəlxalq normalara uyğunlaşdırılıb. Əmək bazarının təkmilləşdirilməsi, sosial dialoqun tənzimlənməsi istiqamətində yüksək nəticələr qazanılıb.

AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Hüseyn İbrahimov, 2021-ci ildə ölkəmizdə minimum əməkdaşının artırılması dünyada arenasında ölkəmizin reytinginin yüksəlməsinə səbəb olur.

Hüseyn İbrahimov: – Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə son illərdə əhalinin sosial rifahının artırılması istiqamətində çox iş görüldü. Əlbəttə, ictimai və təhsil sahəsinin işçiləri də

şəkildə təqaüdə təyin edilirlər. Bütün bunlar Azərbaycanda vətəndaşyönlü sosial siyasətin göstəriciləridir.

Minimum əməkdaş səviyyəsinin artırılması əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün görülən işlərin ən bariz nümunəsidir. Məlum olduğu kimi, davam edən global pandemiya baxmayaraq, Azərbaycanda iqtisadiyyatın inkişafı səngimir, yeni layihələr, planlar icra edilir. Pandemiyanın səbəb olduğu kütləvi qapanmalar zamanı iş yerləri bağlanan, işini itirən və ya gündəlik işlərdə çalışan insanların çətin vəziyyətdə qalmamaları üçün dövlət büdcəsindən yardım ayrılıb, bununla da vətəndaşların həyat səviyyəsinin mümkün olan ən yüksək səviyyədə qorunması təmin edilmişdi.

Vətən müharibəsinin iştirakçısı, polkovnik-leytenant Ehtiram Məmmədov isə bildirdi ki, ölkəmizdə iqtisadi gücün göstəricisi xalqın rifah səviyyəsidir və güclü ordunun göstəricisi də inkişaf etmiş və xarici qüvvələrdən asılılığı olmayan iqtisadiyyatdır.

Ehtiram Məmmədov: – Zənnimcə, Vətən müharibəsində qazandığımız Zəfərdən sonra bütün dünya Azərbaycan Ordusunun, bilavasitə Azərbaycan iqtisadiyyatının gücünü gördü. Ekspertlər də bildirirlər ki, güclü iqtisadiyyat üçün ölkə əhalisinin həyat səviyyəsinin yüksək səviyyədə olması şərtidir. Beləliklə, II Qarabağ savaşındakı Qələbə, dolayı yolla vətəndaşlarımızın rifah səviyyəsinin yüksəkliyindən xəbər verir.

Bildiyiniz kimi, ölkəmizdə şəhidlər, qazilər, ümumilikdə müharibə iştirakçıları heç vaxt diqqətdən kənar qalmırlar. İstər I, istər II Qarabağ savaşlarında həyatını itirən, şəhid olan onminlərlə qəhrəmanımızın ailələrinə, mənzil, qazilərə şəxsi avtomobillər verilməsi, onların işlə təmin olunması, bədən üzvlərini itirən müharibə iştirakçıların protezlərlə təmin edilməsi ölkəmizdə bu məsələyə nə qədər həssas yanaşıldığının sübutudur.

Ölkə üzrə minimum əməkdaşının artırılması da digər bütün sahələrdə olduğu kimi, vətəndaşların şəraitinin yaxşılaşdırılmasına istiqamətlənmiş addımdır. Bu, sadəcə bir sahəni deyil, bütün sferaları əhatə edir. Belə ki, bu artım, respublika üzrə 800 min nəfərə şamil ediləcək. Hər birində 400 min nəfər olmaqla dövlət işində və özəl sektordə çalışan vətəndaşların maaşlarında artım 2022-ci ilin əvvəlindən tətbiq ediləcək. Artım üçün illik əlavə maliyyə xərci isə 460 milyon manatdır. Bütün bunlar onu deməyə əsas verir ki, Azərbaycanın iqtisadi gücü yaxın zamanda daha da artacaq və bu inkişaf dövrüylə şəkildə əhalinin həyat səviyyəsinə təsir edəcək.

"Leyla Medical Center"-in həkim-gastroenteroloqu Gövhər İmanlı əməkdaş artımı ilə bağlı fikirlərini bölüşərkən, qeyd etdi ki, COVID-19 pandemiyasının, səhiyyə sistemində, COVID-təsiri yətlərinin, insanların həyat şəraitində ciddi axsaqlıqlar yaratmasına baxmayaraq, ölkəmizdə görülən tədbirlər sayəsində dəyən zərərin minimuma endirilməsinə nail olundu.

Hazırladı:
İmran ƏLİYEV, "Xalq qəzeti"